

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

9 DÉCEMBRE 1947.

9 DECEMBER 1947.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 28 juillet 1926 relative au rajustement des allocations annuelles des victimes civiles de la guerre et de leurs ayants droit ainsi que des pensions et allocations visées aux titres II et III des lois coordonnées sur les pensions militaires.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 28 Juli 1926, betreffende de wederaanpassing van de jaarlijkse toelagen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog en aan hun rechthebbenden, alsmede van de pensioenen en toelagen bedoeld in titels II en III van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 28 juillet 1926 dispose que les allocations et pensions d'invalidité de guerre comprennent une partie fixe et une partie mobile et que cette dernière varie selon les fluctuations de l'indice simple de l'augmentation des prix de détail qu'établit et publie mensuellement le Ministère de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale.

Le mode de calcul de la partie mobile institué par la même loi et la publication régulière de l'indice simple des prix de détail ont permis d'ajouter à la partie fixe des allocations et pensions d'invalidité une partie mobile qui, depuis 1926, s'éleva de 8 à 20 tranches jusqu'en 1930 et 1931, pour descendre à 11 tranches en 1935 et remonter à 17 au début de 1940.

Les trois derniers indices publiés en 1940 étaient pour les mois de : février : 856,75 ; mars : 857,48 ; avril : 866,94.

Ils devaient permettre le paiement de 19 tranches mobiles.

Depuis la guerre et contrairement à l'obligation imposée par la loi du 28 juillet 1926, l'indice n'a plus été publié par le Ministère de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale.

Cette carence pouvait se justifier pendant l'occupation

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De wet van 28 Juli 1926 bepaalt, dat de toelagen en pensioenen wegens oorlogsinvaliditeit uit een vast en een veranderlijk deel bestaan en dat dit laatste wisselt volgens de schommelingen van het eenvoudig verhoudingscijfer van de stijging der kleinhandelsprijzen, maandelijks berekend en bekendgemaakt door het Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg.

De door dezelfde wet ingevoerde wijze van berekening van het veranderlijk deel en de regelmatige bekendmaking van het eenvoudig verhoudingscijfer van de kleinhandelsprijzen, hebben het mogelijk gemaakt aan het vaste deel van de invaliditeitstoelagen en -pensioenen een veranderlijk deel toe te voegen dat, van 1926 tot 1930 en 1931, 8 à 20 schijven bedroeg, om in 1935 op 11 schijven te vallen en begin 1940 weer tot 17 te stijgen.

De laatste drie in 1940 bekendgemaakte verhoudingscijfers bedroegen voor de maanden Februari : 856,75 ; Maart : 857,48 ; April : 866,94.

Zij moesten de betaling toelaten van 19 veranderlijke schijven.

Sedert de oorlog werd, in tegenstelling met de door de wet van 28 Juli 1926 opgelegde verplichting, het verhoudingscijfer door het Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg niet meer bekendgemaakt.

Dit achterwege laten liet zich rechtvaardigen gedu-

ennemie, mais celle-ci a cessé depuis près de trois années et il semble qu'il doive s'écouler quelque temps encore avant la reprise de cette publication.

Dans cette attente et en raison du fait que le taux des allocations et pensions d'invalidité n'est plus en rapport avec l'accroissement du coût de la vie, il se justifie de rechercher un moyen pratique de permettre à la loi du 28 juillet 1926 de reprendre tous ses effets, en substituant à l'indice simple de l'augmentation des prix de détail, un élément qui puisse, comme lui, servir de base au calcul de la partie mobile des pensions d'invalidité.

Or, cet élément existe. Il sert même de base en 1919, par la loi fondamentale du 23 novembre, à la fixation du taux des pensions d'invalidité. Cet élément, c'est le salaire de l'ouvrier.

Il était à cette époque 10 francs par jour, ce qui permit d'accorder à l'invalidé de guerre ayant 100 % d'incapacité physique, une indemnité de 3.600 francs par an.

En 1930, pour justifier un rajustement du taux des pensions, que la dépréciation de la monnaie avait rendu nécessaire, c'est aussi sur le même salaire que fut basé le relèvement de 50 % concédé par la loi du 21 juillet 1930 dont bénéficièrent 85 % des invalides militaires.

Ce salaire était déjà en 1930 fixé par la Bourse du Travail au taux suivant : manoeuvre : fr. 4,50 minimum; ouvrier qualifié : fr. 7,50 minimum. La moyenne était donc de 6 francs l'heure minimum pour l'ouvrier.

C'est toujours sur la même base, le salaire de l'ouvrier, qu'en 1945, le Gouvernement, que présidait M. le Premier Ministre Van Acker, consentit à rajuster les pensions d'invalidité.

En effet, la situation générale ayant entraîné une augmentation parallèle du coût de la vie, les salaires des ouvriers durent être ajustés pour leur rendre le pouvoir d'achat qu'ils avaient perdu. Et le Gouvernement comprit qu'il fallait adopter une mesure identique en faveur des invalides de guerre.

Par décision de la Conférence Nationale du Travail (arrêté du Régent du 16 septembre 1945), les salaires horaires ayant été portés, pour le manoeuvre à fr. 9,60 minimum et pour l'ouvrier qualifié à 12 francs minimum, soit une moyenne de fr. 10,80, les pensions d'invalidité furent rajustées en fonction de la hausse intervenue pour les salaires, le nombre de tranches mobiles ayant été élevé de 31 à 44 par l'arrêté-loi du 8 juillet 1946.

Le tableau qui suit permet de se rendre compte que, depuis 1930, la courbe du taux des pensions d'invalidité a suivi fidèlement la courbe de la hausse des salaires. En effet, tous deux, les pensions et les salaires, ont été augmentés de 80 %. En remontant à 1919 on constate même que le salaire de base (fr. 1,25 l'heure) a été, en 1930, multiplié par le coefficient 5 (6 francs l'heure) tandis que le taux de la pension n'a même pas été multiplié par le

rende de la vijandelijke bezetting, maar deze heeft sedert meer dan drie jaar een einde genomen en het schijnt wel, dat er nog enige tijd zal verlopen vooraleer het verhoudingscijfer opnieuw zal worden bekendgemaakt.

In afwachting daarvan en daar de bedragen van de invaliditeitstoelagen en -pensioenen niet meer in verhouding zijn tot de levensduurte, is het nodig een praktisch middel te zoeken om het mogelijk te maken, dat de wet van 28 Juli 1926 opnieuw haar volledige uitwerking zou hebben. Daartoe moet het eenvoudig verhoudingscijfer van de stijging der kleinhandelsprizen vervangen worden door een element dat, evenals het eerste, tot grondslag kan dienen van de berekening van het veranderlijk deel van de invaliditeitspensioenen.

Welnu, dit element bestaat. In 1919, diende het zelfs, door de hoofdwet van 23 November, tot grondslag voor de vaststelling van het bedrag van de invaliditeitspensioenen. Dit element is het loon van de arbeider.

Dit loon bedroeg toenmaals 10 frank per dag, wat toeliet aan de oorlogsinvaliden met 100 % lichamelijke onbekwaamheid een vergoeding van 3.600 frank per jaar te verlenen.

Om een door de waardevermindering van het geld noodzakelijk geworden wederaanpassing van het bedrag van de pensioenen te rechtvaardigen, werd in 1930 de door de wet van 21 Juli 1930 toegestane verhoging van 50 t. h., waarvan 85 t. h. van de militaire invaliden het voordeel hebben genoten, ook op hetzelfde loon gevestigd.

In 1930, was dit loon door de Arbeidsbeurs reeds op volgende bedragen vastgesteld: hulparbeider: fr. 4,50 minimum; geschoold arbeider: fr. 7,50 minimum. Het gemiddelde uurloon van de arbeider bedroeg dus minimum 6 frank.

Het is steeds op dezelfde grondslag, het loon van de arbeider, dat, in 1945, de Regering aan het hoofd waarvan de heer Eerste-Minister Van Acker stond, er in toestemde de invaliditeitspensioenen weder aan te passen.

Inderdaad, daar de algemene toestand een gelijklopende stijging van de levensduurte ten gevolge had, moesten de lonen van de arbeiders aangepast worden om hun de verloren koopkracht terug te schenken. En de Regering begreep, dat een zelfde maatregel moest genomen worden ten bate van de oorlogsinvaliden.

Bij beslissing van de Nationale Arbeidsconferentie (Besluit van de Regent van 16 September 1945), daar de uurlonen op fr. 9,60 minimum voor de hulparbeider en op 12 frank minimum, voor de geschoolde arbeider waren gebracht, hetzij een gemiddelde van fr. 10,80, werden de invaliditeitspensioenen wederaangepast in verhouding tot de stijging van de lonen; het aantal veranderlijke schijven werd door de Besluitwet van 8 Juli 1946, van 31 op 44 gebracht.

Onderstaande tabel laat toe zich rekenschap er van te geven dat, sinds 1930, de curve van het bedrag van de invaliditeitspensioenen trouw de curve van de loonsverhoging heeft gevolgd. Beide, de pensioenen en de lonen, werden inderdaad met 80 % verhoogd. Wanneer men tot 1919 teruggaat, stelt men zelfs vast dat het basisloon (fr. 1,25 per uur) in 1930 door de coëfficiënt 5 (6 fr. per uur), werd vermenigvuldigd; terwijl het bedrag van het

coefficient 4. Cela tient au fait que les invalides ont dû se contenter d'un rajustement partiel.

Pensions d'invalidité.

	100 p. c. (taux le plus favorable)	Tranches fixe et mobiles	Tranches mobiles	Salaire horaire de l'ouvrier
1919	3.600	10	—	10 fr. par jour (fr. 1,25 l'heure)
1930	21.060	30	20	Manceuvre fr. 4,50 Ouvr. qual. fr. 7,50 { fr. 6,—
1945	38.008	54	44	Manceuvre fr. 9,60 Ouvr. qual. fr. 12,— { fr. 10,80

Depuis 1945, le coût de la vie a subi une hausse nouvelle entraînant celle des salaires horaires des ouvriers, qui ont été portés, suite à une décision de la Conférence Nationale du Travail en date des 13 et 14 mai 1946, à 12 francs minimum pour le manœuvre et 15 francs minimum pour l'ouvrier qualifié, soit une moyenne de fr. 13,50.

Par rapport à 1945, où le salaire horaire moyen minimum était fr. 10,80, une hausse de 25 % est intervenue. Par contre, les pensions d'invalidité sont restées au niveau de 1945 et malgré de nombreuses démarches des porteparoles des bénéficiaires qui ont rappelé que la loi du 28 juillet 1926 imposait l'adaptation des pensions d'invalidité au coût de la vie.

Cette loi, rappelons-le, a pour but de mettre les pensions d'invalidité à l'abri des fluctuations du coût de la vie et d'éviter aux victimes de la guerre dont le droit à réparation a un caractère particulièrement sacré de se présenter périodiquement en quémailleurs auprès des pouvoirs publics. Par contre, une politique de déflation doit entraîner *ipso facto* la réduction du nombre de tranches mobiles, ce qui s'est produit de 1931 à 1935.

En attendant la publication du nombre-indice des prix de détail, il est rationnel et équitable de substituer à cet indice le salaire de l'ouvrier, c'est-à-dire la moyenne entre le salaire horaire du manœuvre et de l'ouvrier qualifié, qui, à plusieurs reprises déjà, comme on vient de le voir, a servi de base à des rajustements de taux.

Quant au calcul du nombre de tranches mobiles à ajouter ou à soustraire éventuellement, il n'est pas moins aisé selon la formule nouvelle proposée que selon celle du nombre-indice.

En effet, de même que 30 points de hausse de l'indice devaient entraîner, en vertu de la loi du 28 juillet 1926, l'octroi d'une tranche mobile nouvelle, on observe que fr. 0,20 de hausse du salaire de l'ouvrier permet l'octroi d'une tranche nouvelle également.

On a vu plus haut que le salaire de l'ouvrier fr. 10,80 avait permis en 1945 l'octroi de 13 tranches mobiles nouvelles. Le nombre total de tranches a de la sorte été porté

pensioen zelfs nog niet door de coëfficiënt 4 werd vermenigvuldigd. Dit is te wijten aan het feit, dat de invaliden zich met een gedeeltelijke wederaanpassing hebben moeten tevreden stellen.

Invaliditeitspensioenen.

	100 t. h. (voordeligste bedrag)	Schijven Vaste en veran- derlijke	Veran- derlijke	Uurloon van de arbeider
1919	3.600	10	—	10 fr. per dag (fr. 1,25 per uur)
1930	21.060	30	20	Hulparbeider fr. 4,50 Geschoold arb. fr. 7,50 { fr. 6,—
1945	38.008	54	44	Hulparbeider fr. 9,60 Geschoold arb. fr. 12,— { fr. 10,80

Sedert 1945 is de levensduurte opnieuw gestegen, wat de stijging van de uurlonen van de arbeiders heeft ten gevolge gehad. Deze werden ten gevolge van een beslissing van de Nationale Arbeidsconferentie van 13 en 14 Mei 1946, gebracht op 12 frank minimum voor de hulparbeider en op 15 frank minimum voor de geschoolde arbeider, hetzij een gemiddelde van fr. 13,50.

In vergelijking met 1945, is het gemiddelde uurloon, dat toen fr. 10,80 bedroeg, met 25 % gestegen. De invaliditeitspensioenen, integendeel, zijn op het peil van 1945 gebleven, ondanks de talrijke bemoeiingen van de woordvoerders van de rechthebbenden die er aan herinnerden, dat de wet van 28 Juli 1926 de aanpassing van de invaliditeitspensioenen aan de levensduurte voorschreef.

Herinneren wij er nogmaals aan, dat die wet ten doel heeft de invaliditeitspensioenen te beveiligen tegen de schommelingen van de levensduurte, en te voorkomen dat de oorlogsslachtoffers, wier recht op vergoeding een on-aantastbaar recht is, zich periodiek als bedelaars bij de openbare besturen zouden moeten aanbieden. Een deflatiepolitiek, integendeel, moet *ipso facto* een vermindering van het aantal veranderlijke schijven medebrengen; dit was b.v. het geval van 1931 tot 1935.

In afwachting van de bekendmaking van het verhoudingscijfer van de kleinhandelsprizen, is het redelijk en billijk dit verhoudingscijfer te vervangen door het loon van de arbeider, dit wil zeggen het gemiddelde tussen het uurloon van de hulparbeider en van de geschoolde arbeider, dat reeds herhaaldelijk, zoals wij hebben gezien, tot grondslag heeft gediend voor de wederaanpassing van de bedragen.

De berekening van het aantal, eventueel, toe te voegen of af te trekken veranderlijke schijven, is niet moeilijker volgens de nieuwe voorgestelde formule dan volgens de formule van het verhoudingscijfer.

Inderdaad, evenals, krachtens de wet van 28 Juli 1926, elke stijging van het verhoudingscijfer met 30 punten de toekenning medebracht van een nieuwe veranderlijke schijf, merkt men op, dat elke stijging van het arbeidersloon met fr. 0,20, eveneens de toekenning toelaat van een nieuwe schijf.

Wij hebben hoger gezien, dat het arbeidersloon van fr. 10,80 in 1945 de toekenning heeft mogelijk gemaakt

— et la situation n'a pas changé depuis — à 54 (10 tranches fixes, plus 44 tranches mobiles); or, le salaire de l'ouvrier fr. 10,80 contient 54 fois fr. 0,20.

Depuis 1945 le salaire en question ayant été porté à fr. 13,50, la hausse de fr. 2,70 qui est intervenue représentant 13,5 fois fr. 0,20, les pensions devraient bénéficier de 14 (en arrondissant à l'unité) tranches mobiles nouvelles, ce qui porte le total des tranches à $54 + 14 = 68$. Or le salaire actuel de fr. 13,50 contient 67,5 fois fr. 0,20 (en arrondissant 68).

L'automatisme voulu par le législateur en 1926 et qui fut appliqué jusqu'à la guerre de 1940, du mécanisme de calcul des tranches mobiles des pensions d'invalidité, en fonction du coût de la vie, est donc rétabli sur une base nouvelle d'un caractère non moins officiel que la base qui existait avant la guerre, et qui était l'indice simple du prix de détail. Celui-ci d'ailleurs retrouvera tous ses effets dès que sa publication sera reprise et à ce moment-là la base du salaire de l'ouvrier sera abandonnée.

Cette base est modérée. Elle est calculée sur le salaire moyen d'un ouvrier fixé par les arrêtés qui sont ou seront pris en la matière.

van 13 nieuwe veranderlijke schijven. Het totaal aantal schijven — en de toestand is sedertdien niet veranderd — werd aldus op 54 gebracht (10 vaste schijven, plus 44 veranderlijke schijven); welnu, het arbeidersloon van fr. 10,80 omvat 54 maal het bedrag van fr. 0,20.

Daar, sedert 1945 dit loon op fr. 13,50 werd gebracht en de verhoging van fr. 2,70 13,5 maal het bedrag van fr. 0,20 vertegenwoordigt zouden op de pensioenen dus 14 (afgerond op de eenheid) nieuwe veranderlijke schijven moeten worden toegepast, wat het totaal aantal schijven brengt op $54 + 14 = 68$. Welnu, het huidige loon van fr. 13,50 bevat 67,5 maal het bedrag van fr. 0,20 (door afronding van 68).

De automatische berekening van de berekening der veranderlijke schijven van de invaliditeitspensioenen in verband met de levensduurte, die in 1926 door de wetgever werd gewild en tot de oorlog van 1940 werd toegepast, wordt dus weer ingevoerd op een nieuwe grondslag die niet minder officieel is dan de grondslag van vóór de oorlog, welke toen het eenvoudig verhoudingscijfer van de kleinhandelsprijzen was. Dit zal, trouwens, weer zijn volledige uitwerking krijgen zodra het weer wordt bekendgemaakt, en op dit ogenblik zal het arbeidersloon als grondslag worden afgeschaft.

Die grondslag is gematigd. Hij wordt berekend op het gemiddeld loon van een arbeider, vastgesteld door de besluiten die terzake werden of zullen worden genomen.

L. MUNDELEER.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

La loi du 26 juillet 1926 relative au rajustement des allocations annuelles des victimes civiles de la guerre et de leurs ayants droit, ainsi que des pensions et allocations visées aux titres II et III des lois coordonnées sur les pensions militaires est modifiée comme suit :

a) Remplacer, partout où ils figurent, les mots « l'indice simple de l'augmentation des prix de détail publié par le Ministère de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale », les mots « les nombres indices » et les mots « l'indice simple », par les mots « le salaire de l'ouvrier ».

b) Remplacer, partout où ils figurent, les mots « du nombre 300 » par les mots « du salaire 2 francs ».

c) Remplacer, partout où ils figurent, les mots « de 30 points » par les mots « de vingt centimes ».

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

De wet van 26 Juli 1926 betreffende de wederaanpassing van de jaarlijkse toelagen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog en aan hun rechthebbenden, alsmede van de pensioenen en toelagen bedoeld in titels II en III van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, wordt gewijzigd als volgt :

a) overal waar zij voorkomen de woorden « het eenvoudig verhoudingscijfer van de stijging der kleinhandelsprijzen, bekendgemaakt door het Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg », de woorden « de verhoudingscijfers » en de woorden « het eenvoudig verhoudingscijfer » vervangen door de woorden « het loon van de arbeider »;

b) overal waar zij voorkomen, de woorden « van het getal 300 » vervangen door de woorden « van het loon van 2 frank »;

c) overal waar zij voorkomen, de woorden « van 30 punten » vervangen door de woorden « van twintig centiem ».

ART. 2.

Le salaire de l'ouvrier dont il est question à l'article précédent est calculé en prenant la moyenne du salaire minimum horaire du manoeuvre et de celui de l'ouvrier qualifié, tels qu'ils sont ou seront fixés par les arrêtés sur la matière.

ART. 3.

Les présentes modifications n'ont qu'un caractère temporaire et cesseront d'être appliquées dès que le Ministère compétent aura repris la publication de l'indice simple de l'augmentation des prix de détail ou d'un indice similaire.

ART. 2.

Het loon van de arbeider, waarvan sprake in het vorig artikel, wordt berekend op het gemiddelde van het minimum-uurloon van de hulparbeider en van dit van de geschoolde arbeider, zoals zij werden of zullen worden vastgesteld door de besluiten ter zake.

ART. 3.

Deze wijzigingen zijn slechts van tijdelijke aard en zullen niet meer worden toegepast zodra het bevoegde Ministerie de bekendmaking van een eenvoudig verhoudingscijfer van de stijging der kleinhandelsprijzen of van een gelijkaardig verhoudingscijfer heeft hervat.

L. MUNDELEER,
L. JORIS,
R. VREVEN,
J. REY.
